



Elżbieta Maruszak  
Uniwersytet Warszawski  
e.szklarska-maruszak@uw.edu.pl

## dr Maria Magdalena Biernacka (1941-2020)

Ze smutkiem, ale też ogromnym zaskoczeniem 31 października 2020 roku odebraliśmy wiadomość o odejściu Pani Marleny, bo tak Ją nazywaliśmy, zgodnie z Jej życzeniem. Było to tym bardziej szokujące, bo w lipcu tegoż roku wręczaliśmy Pani Marlenie tom „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” z Jej ostatnim artykułem. Dla nas, którzy znaliśmy Ją wiele lat, była uśmiechem, lekkością, wdziękiem, była kolorowym ptakiem w najlepszym tego słowa znaczeniu. Delikatna i zawsze pełna optymizmu unosiła się łatwo nad codziennością, która jakby Jej nie dotyczyła. Miała rzadką już cechę okazywania życzliwości każdej napotkanej osobie, pochylania się nad urodą życia, wyłuskiwania piękna ze zwykłych zdarzeń. Od zawsze była wielbicieleką Karola Estreichera, trudno nam było w to uwierzyć, ale twierdziła, że od lat pod poduszką ma jego notatki.

W pracy zawodowej była bibliotekarzem, wykładowcą uniwersyteckim, kustoszem zbiorów historycznych. Żyła z pasją.

W latach 1963-1980 w etapach: 1963-1968 i 1970-1980 realizowała się w Bibliotece Narodowej;

- początkowo w Zakładzie Bibliografii Bieżącej Specjalnej, Instytutu Bibliograficznego;
- od 1964 r. kierowała Sekcją Wpływu Czasopism w Zakładzie Bibliografii Bieżącej Specjalnej, Instytutu Bibliograficznego;
- od stycznia 1965 r. na stanowisku bibliotekarza w Zakładzie Bibliografii Bieżącej Specjalnej, Instytutu Bibliograficznego;
- od czerwca 1966 do listopada 1968 na stanowisku asystenta bibliotecznego w Zakładzie Bibliografii Bieżącej Specjalnej, Instytutu Bibliograficznego;

„Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” – Udział zagranicznych recenzentów w ocenie publikacji; Stworzenie anglojęzycznej wersji wydawniczej publikacji; Digitalizacja tomów archiwalnych rocznika w celu zapewnienia otwartego dostępu do nich przez Internet oraz wdrożenie i utrzymanie cyfrowej platformy redakcyjnej – zadanie finansowane w ramach umowy nr 653/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

- od grudnia 1970 r. na stanowisku adiunkta bibliotecznego w Zakładzie Teorii i Organizacji Bibliografii, Instytutu Bibliograficznego;
- od listopada 1971 r. kierownik Sekcji bibliografii zagranicznego piśmiennictwa bibliologicznego w Zakładzie Teorii i Organizacji Bibliografii, Instytutu Bibliograficznego;
- od listopada 1974 r. na stanowisku dyplomowanego adiunkta bibliotecznego w Sekcji Bibliografii Polskiej 1901-1939, Zakład Bibliografii Retrospektywnej, Instytutu Bibliograficznego;
- od lutego 1975 r. na stanowisku kustosa dyplomowanego w Zakładzie Bibliografii Polskiej 1901-1939, Instytutu Bibliograficznego;
- od stycznia 1977 r. na stanowisku kustosa dyplomowanego w Pracowni Poloników Zagranicznych 1939-1955, Instytutu Bibliograficznego;
- od połowy lutego do końca września 1980 r. na stanowisku kustosa dyplomowanego w Ośrodku Normalizacji Bibliograficznej, Instytutu Bibliograficznego.

W latach 1968-1970 Pani Marlena pracowała w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Warszawskiego, była wykładowcą i opiekunką rocznika studentów z lat 1969-1973, także opiekunką jego praktyk zagranicznych w Czechosłowacji.

W październiku 1980 roku na zasadzie porozumienia stron przeszła do pracy na Uniwersytecie Warszawskim; w latach 1980-1982 pracowała w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej (potem: Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych) Uniwersytetu Warszawskiego.

Okres 1982-2006, to lata pracy w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie; w Oddziale Prac Naukowych, a następnie w Pracowni Informacji o Dawnej Książce Angielskiej i w Gabinetce Zbiorów XIX wieku BUW.

Jest autorką publikacji z zakresu historii bibliografii i nauki o książce. Wydała m.in.:

*Dwadzieścia lat polskiej bibliografii 1944-1964*, „Przegląd Biblioteczny” 1965, z. 3, s. 143-157.

*45 doroczna konferencja ASLIBu (Darmstadt, 10-14 października 1971 r.)*, „Przegląd Biblioteczny” 1972, z. 3/4, s. 309-314.

*ASLIB : Stowarzyszenie Bibliotek Specjalnych i Ośrodków Informacji : (w pięćdziesięciolecie działalności)*, „Przegląd Biblioteczny” 1974. z. 3, s. 279-292.

*Księgozbiór Biblioteki Głównej warsztatem pracy dydaktycznej i naukowej Karola Estreichera (w świetle rękopisu jego wykładów bibliografii w Warszawskiej Szkole Głównej)*, Warszawa 1977.

Karol Estreicher, *O bibliografii : trzy lekcje wygłoszone 6, 13 i 16 listopada 1866 roku w Szkole Głównej w Warszawie*, Warszawa 1978 [z rękopisu przygotowała do druku i wstępem opatrzyła].

- V Konferencja Katedr i Instytutów Bibliotekoznawstwa Krajów Socjalistycznych, Radziejowice 20-21 X 1981*, „Roczniki Biblioteczne” 1983, s. 676-689 [współautor z A. Czekajewską-Jędrusik].
- Joachim Lelewel, *Projekt utrzymania i urzędzenia biblioteki*, [wyd. z rękopisu], Warszawa 1986.
- Museums of the book and book exhibitions in Poland*, Harrogate 1986.
- Seminarium magisterskie doc. dr Heleny Hleb-Koszańskiej*, „Rocznik Biblioteki Narodowej” T. 20 (1984), s. 131-134.
- Joachim Lelewel, *Projekt utrzymania i urzędzenia biblioteki*, z rękopisu Joachima Lelewela i odpisów sporządzonych przez H. Hleb-Koszańską tekst odczytała i do publikacji oprac. ..., tekst tł. na jęz. fr. A. Platkow, Warszawa 1989.
- Wykłady Karola Estreichera w Szkole Głównej w Warszawie : 1865-1868 : studium bibliologiczne*, Warszawa 1989.
- Bibliografia polska 1901-1939 = Polish bibliography 1901-1939 = Bibliographie polonaise 1901-1939 = Polnische Bibliographie 1901-1939 = Polska bibliografia 1901-1939*, t. 2, pod red. J. Wilgat, red. t.[2] B. Dobrzyńska i I. Olszewska, Wrocław-Warszawa 1991 [oprac. i in.].
- M. Gordon-Smith, *W labiryncie teatru Arnolda Szyfmana : wspomnienia żony*, postł. J. Waldorffa, [wybór listów Arnolda Szyfmana do żony oprac. ...], Warszawa 1991.
- Joachim Lelewel – księgoznawca, bibliotekarz, bibliograf. *Materiały Międzynarodowej Sesji Naukowej, Warszawa 20-22 marca 1986 r. zorg. przez Bibliotekę Uniwersytecką oraz Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki UW w 200 rocznicę urodzin Joachima Lelewela*, Warszawa 1993 [red. nauk.].
- ESTC [The Eighteenth Century Short Title Catalogue] w Polsce*, „Przegląd Biblioteczny” 1999, z. 3, s. 127-140.
- „...Na publiczny użytek” : *Biblioteka Publiczna przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim w autografach Joachima Lelewela*, [w:] *Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie 1817-2017 : miscellanea*, red. nauk. J. Talbierska, Z. Olczak, Warszawa 2017, s. 229-288.
- Kartka z dziejów nauczania bibliologii : wokół notatek do wykładów Józefa Muczkowskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1837-1858*, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” (2020), t. 14, z. 1, s. 13-39.